

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

METKA-NALLEN MATKASSA

Mediakasvatusta varhaiskasvatukseen

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Sosionomi AMK
Aikuiskoulutus
Sosiaalipedagogisen lapsi- ja nuorisotyön opinnäytetyö
Kevät 2013
Sanna Keski-Luopa
Jaana Koukkari

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosionomi AMK

KESKI-LUOPA, SANNA & KOUKKARI, JAANA: Metka-nallen matkassa
mediakasvatusta varhaiskasvatuksessa

Sosiaalipedagogisen lapsi- ja nuorisotyön opinnäytetyö, 31 sivua, 5 liitesivua

Kevät 2013

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyömme aiheena oli viedä mediakasvatusta varhaiskasvatukseen. Halusimme osallistaa lapsia mediakasvatukseen Metka-nallen avulla. Tarkoituksenamme oli etsiä vastausta miten mediakasvatuksen avulla tuotetaan lapsille elämyksiä ja uuden oppimista. Lisäksi halusimme herättää keskustelua vanhempien ja ammattikasvattajien kanssa. Teoreettinen viitekehys perustuu lähdekirjallisuuteen.

Mediakasvatus antaa mahdollisuudet laaja-alaiselle kasvatustyölle. Havainnoimalla lapsia kasvattaja saa tietoa lasten kiinnostuksen kohteista ja voi sen avulla suunnitella varhaiskasvatuksessa toteutettavaa mediakasvatusta. Lasten osallisuutta tuetaan monipuolisia menetelmiä käyttämällä.

Mediakasvatus on läsnä lapsen jokapäiväisessä elämässä. Se sisältää medioihin tutustumista, eri medioiden käyttämistä, leikkiä, satuja, sääntöjä ja rajoja. Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa on ajankohtainen aihe. Lähikäynnit päiväkodilla ajoittuivat valtakunnalliseen mediataitoviikkoon joka järjestettiin nyt ensimmäisen kerran.

Avainsanat: mediakasvatus, osallisuus, havainnointi, lapsi

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Bachelor of social service

KESKI-LUOPA, SANNA & KOUKKARI, JAANA: Media education into the early childhood education

Bachelor's Thesis in social pedagogy for work with children and young people
31 pages, 5 appendices

Spring 2013

ABSTRACT

The topic of our thesis is to bring media education into the early childhood education. We wanted to use Metka-Nalle to involve children to the media education. Our aim is to bring awareness of how media education can be put in the practise in the daily routines of a nursery school. In addition we wanted to awake discussion between the professional educators and the parents. The theoretical framework is based on literature.

Media education raises opportunities to a wide range of breeding activities. By observing the children the breeder gains information about the interests of a child, and can use this information on designing the implementation of media education in the early childhood education. Various methods will be used for supporting child participation.

Media education is present in a child's everyday life. It contains getting to know different forms of media, using the media, play, stories, rules and limitations. Media education in early childhood education is a current topic. Our visits to the playshool happened during the nationwide mediacompetency-week that was organized for the first time.

Key words: media education, involvement, observation, child

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	2
2.1	Varhaiskasvatus päiväkodissa	2
2.2	Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa	3
2.3	Mediakasvattaja	5
2.4	Lapsi ja media	6
2.5	Mediataidot	7
2.6	Mediakasvatuksen historia	8
3	TUTKIMUSTEHTÄVÄT	10
3.1	Tarkoitus ja tavoite	10
3.2	Aiemmat tutkimukset	10
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	13
4.1	Laadullinen tutkimus	13
4.2	Osallistuva havainnointi	14
4.3	Kohderyhmä	15
5	LÄHIKERRAT	15
5.1	Kirjastoautoon tutustuminen	15
5.2	Medikasvatusta taiteen keinoin	17
5.3	Vanhempainilta	18
5.4	Yhteenvedo lähikerroistamme	19
6	TUTKIMUSTULOKSET	21
6.1	Sisällön analyysi	21
6.2	Aineiston pelkistäminen	22
7	JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	24
8	POHDINTA	25
	LÄHTEET	28
	LIITTEET	31

1 JOHDANTO

Toiminnallisen oppinnäytetyön tarkoituksena oli tuoda mediakasvatuksen kautta lapsille elämyksiä ja oppimista. Mediakasvatuksessa se näkyy vuorovaikutuksena: mediasisällöstä puhumisena, tunteiden käsittelynä sekä kokemusten ja ajatusten jakamisena (Kupiainen & Sintonen. 2009, 165). Valtakunnallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa ei ole mainintaa mediakasvatuksesta. Mielestämme aihe oli kiinnostava ja ajankohtainen. Etsimme tietoa siitä mitä mediakasvatus on ja miten sitä voidaan toteuttaa varhaiskasvatuksessa.

Tavoitteenamme oli lasten osallisuuden vahvistaminen sekä heidän huomiominen aktiivisena oppijana. Halusimme myös hyödyntää samaamme lasten mediakasvatukseen liittyvää tietoa ja vahvistaa kotien mediavanhemmuutta. Taidekasvatuksellisesti painotamme, ilmaisullista näkökulmaa joka keskittyy median sisältöihin sekä lapsen omaan tuottamiseen. (Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa. 2008, 7).

Tärkeä työskentelyväline meillä oli Metka-nalle, joka otti yhteyttä lapsiin eri medioiden kautta. Teknologiakasvatuksellinen näkökulma tuodaan esille esimerkiksi tietotekniikkaa hyödyntämällä lasten kasvatustyössä tai eri teknisten välineiden käyttöä opetuksen välineenä tai kohteena (Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa 2008, 7). Metka-Nallen tehtävänä oli johdattaa lapset mediamaailmaan eri viestintävälineiden avulla. Draama tarjoaa mahdollisuuden kokonaisvaltaisempaan kohtaamiseen, koska se tuo mukanaan toiminnan dialogin (Ruokonen, I. 2009,31).

Projektimme koostui kolmesta lähikerrasta, joista kaksi työskentelimme lasten parissa. Ensimmäisellä kerralla tutustutimme lapset kirjastoautoon. Toisella lähikerralla lapset tuottivat ottamistaan valokuvista kuvakollaasin johon aikuinen kirjoitti lasten tuottamat tarinat kirjastoautomatkasta. Keräsimme tietoa lasten osallisuudesta havainnointilomakkeella ja heidän omilla tuotoksillaan. Kolmannella kerralla järjestimme vanhempainillan.

2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Varhaiskasvatus päiväkodissa

Varhaiskasvatusta ohjataan valtakunnallisilla ja myös kunnan omilla ohjeistuksilla. Nämä kaksi yhdessä muodostavat prosessimaisen kokonaisuuden. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005, 8) Varhaiskasvatuksen orientaatioita ovat: matemaattinen, luonnontieteellinen, historiallis- yhteiskunnallinen, esteettinen, eettinen ja uskonnollis- katsomuksellinen. Nämä antavat kehyksen sille millaisia kokemuksia ja tilanteita tulee lapselle tarjota. Lasten kiinnostuksen kohteilla, tarpeilla ja lähiympäristöllä on tärkeä merkitys sisältöjen suunnittelussa. Ensisijaisesti orientaatioiden tavoitteena ei ole oppiaineiden sisältöjen oppiminen vaan omaksua sellaisia valmiuksia, joiden avulla lapsi pystyy pikkuhiljaa perehtymään, ymmärtämään ja kokemaan ympäröivän maailman ilmiöitä. (Heikka ym. 2009,13, 15)

Varhaiskasvatuksen tavoitteena valtakunnallisesti on edistää lasten kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä lasten vanhempien ja ammattilaisten kanssa. Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on näkemys lapsen kehityksestä ja oppimisesta. Siihen kuuluu pedagogisten menetelmien hallinta, joka perustuu kokonaisvaltaiseen näkemykseen lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta. Tärkeää on myös varhaiskasvatuksen laaja-alainen monitieteellinen tieto ja tutkimukseen perustuva tiedon hallinta. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005, 11).

Valtakunnallisissa varhaiskasvatusta ohjaavissa asiakirjoissa on korostettu näkemään lapsi aktiivisena tiedon ja maailmankuvansa rakentajana ja vuorovaikutuksen osapuolena yhteisössään. (Hujala & Turja 2011, 44). Lapsen oppiminen perustuu aikaisemmin koettuihin tietoihin ja oppimiskokemuksiin. Lapsi rakentaa käsityksensä aikaisemmin omaksumiensa käsitysten sekä kokemansa uuden tiedon pohjalta. (Heikka ym.2009, 12).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2005) keskeisenä periaatteena on lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Mediakasvatus on varhaiskasvatuksen yksi

osa, jossa erityisesti halutaan korostaa lapsen omien kokemusten ottamista toiminnan lähtökohdaksi. Toimintaympäristön turvallisuudesta ja sisällöstä on huolehdittava. (Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa 2008, 10).

Lähestyimme mediakasvatusta varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Mediakasvatuksen yhtenä tarkoituksena on olla ihmisen ilon ja hyödyn lähteenä. Lapsille ja heidän vanhemmilleen media avaa mahdollisuuksia yhteiselle toiminnalle (Sintonen 2002, 65). Median kautta opimme jotakin itsestämme ja ympäristöstämme sekä maailmasta, jossa elämme. Lapsi tarvitsee aikuisen tukea, ohjausta, läsnäoloa ja kiinnostusta. Hämäläisen mukaan (2001, 12) sosiaalipedagogisessa työssä esiintyy vahvasti elämyksellisyys ja toiminnallisuus. Elämyksellinen, kokemuksellinen ja leikillinen oppiminen tukevat lapsen osallisuutta mediakasvatuksessa. Osallisuus on tärkeässä roolissa. Mediakasvatuksessa se näkyy vuorovaikutuksena: mediasisällöstä puhumisena, tunteiden käsittelynä sekä kokemusten ja ajatusten jakamisena. (Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa 2008, 10-13 ;Kupiainen & Sintonen 2009, 165-166.)

Yhteisöissä toimiminen antaa lapsille kokemuksen yhteenkuuluvuudesta, yhteiseen toimintaan kiinnittymisestä, vertaiskulttuurista sekä osallisuudesta. Yhteisöjen merkitys korostuu lapsen oppimisessa. Lapset omaksuvat yhteisössä toimissaan monenlaisia tietoja ja taitoja sekä kehittävät samalla sosiaalisia taitojaan. (Karila, K. ym 2006, 164.)

2.2 Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa

Mediakasvatus määritellään oppimiseksi ja kasvuksi median parissa. Tämän kautta tuotetaan lapselle kykyjä ja taitoja median käyttöön ja mediataitoihin. Mediakasvatuksen kautta lapselle kehittyy taitoja toimia mediakulttuurissa. Päiväkodissa mediakasvattaja jakaa lasten ajatukset, kuuntelee, keskustelelee sekä ohjaa ja opettaa. Keskeisenä ajatuksena on käsitys lapsesta aktiivisena ja toimivana yksilönä. Lapsi suhtautuu maailmaan uteliaana. Hän tutkii ja kokeilee ja saa näin eri aistien välityksellä paljon tietoa ympäristöstään. Hyvä lähtökohta mediakasvatuk-

selle on lapsen luontainen tapa toimia ja tutkiva oppiminen. Lapsi oppii toiminnan kautta. Se vahvistaa lapsen hyvinvointia. Samalla osallistumismahdollisuudet lisääntyvät. Kasvattajan tehtävänä on rohkaista ja innostaa lapsia ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan hänelle ominaisin toimintatavoin. Tällaisia tapoja on mm. leikki, liikkuminen, tutkiminen sekä taiteen eriosa-alueet. (Niinistö ym. 2006, 8-10).

Martsolan ym. (2006, 122) mukaan päiväkodilla on merkittävä rooli mediakasvatuksen antajana. Tärkeät osa-alueet ovat mediatajun, -sivistyksen ja -kielitaidon edistämisessä. Kasvaessaan ja toimiessaan eri mediavälineiden kanssa lasten tekniset käyttötaidot kehittyvät. Heidän mediatajunsaa laajenee, samoin faktan ja fiktion ymmärtäminen laajenee. Jaakkola (2/2012, 31) toteaa, että mediakasvatusta on yksi tärkeä osa varhaiskasvatusta. Mediakasvatuksella halutaan tukea lapsen hyvinvointia, turvallista ja tasapainoista kehitystä. Lisäksi mediakasvatusta nähdään edistävän lasten osallisuutta, heidän kulttuuriaan ja tasa-arvoa. Varhaiskasvatukseen mediakasvatusta pohjautuu elämykselliseen, kokemukselliseen ja leikkimällä oppimiseen. (Martsola ym. 2006, 122; Kasvu 2/2012, 31.)

Sintosen (2002, 7) mukaan mediakulttuuri on viihdettä, yksityisyyttä, neuvottelua ja oppimista. Lisänä näihin voidaan luetella myös taiteellinen kokeminen, johon kuuluu mm. musiikki, kuvat, draama, kirjat ja kädentaidot. Leikkimisen kautta lapset kehittävät jatkuvasti kykyä eritellä katsomaansa ja kokemaansa. Lapset ammentavat ainekset leikkeihinsä ympäröivästä todellisuudesta sekä fantasiasta ja fiktiosta. (Niinistö ym. 2006, 11.)

Kun mediasisällöt on suunniteltu lasten tietoja ja taitoja kehittäviksi, voidaan mediaa käyttää motivoivana ja elämysvoimaisena ympäristönä lapsen kasvun ja kehityksen tukemisessa. Mediaa voidaan käyttää monin eri tavoin tukemaan lapsen oppimisympäristöä. Median avulla voidaan kehittää moraalista ajattelua, empatiaa, tiedollisia ja kielellisiä taitoja. Sisältöjen ollessa ikätasolle sopivia median avulla voidaan tuottaa lapselle tärkeitä tunnekokemuksia, mahdollisuuden harjoitella erilaisten tunteiden hallintaa sekä roolinottotaitoja. Median avulla voidaan lapselle tarjota identiteetin rakennusaineita, roolimalleja, sisältöjä leikkeihin sekä mahdol-

lisuuden sosiaaliseen verkottumiseen sekä toimia viestinnän välineenä. (Salokoski, T & Mustonen, A. 2007, 8.)

Kiteytettynä mediakasvatus on sääntöjen ja rajojen asettamista lapselle. Lapselle on hyvä antaa mahdollisuus kokeilla erilaisia medialaitteita ja tätä kautta käydä keskustelua median sisällöstä ja muista siihen liittyvistä ilmiöistä aikuisen kanssa. Pienten lasten kohdalla tärkeä mediakasvatuksen muoto on kiinnittää huomiota katselun rajoittamiseen niin määrällisesti kuin laadullisestikin. Jo alle kouluikäiselle luodut selkeät rajat median käytön suhteen auttavat lasta omaksumaan ja noudattamaan niitä myöhemminkin. Rajojen asettamisessa on tärkeää perustella ne lapselle hänen ikätasonsa mukaisesti. (Meriranta, M. 2010, 22.)

2.3 Mediakasvattaja

Media ja mediakulttuuri voidaan nähdä yhtenä kasvatuksen voimavarana. Kasvattajan on hyvä tiedostaa median tarjoamat mahdollisuudet sekä asiat, joilta lapsia tulee suojella. Mediakulttuurin kautta kasvattajat kohtaavat uusia haasteita. Tämän päivän lasten lapsuus median parissa on ollut erilainen kuin kasvattajien oma lapsuus. Mediateknologia ja – muodot muuttuvat ja kehittyvät nopeasti. Kasvattajien on hankittava ja saatava ajankohtaista tietoa lasten mediakasvatuksesta. Mediakasvatus on perheiden ja kasvattajien yhteinen varhaiskasvatustehtävä ja osa kasvatuskumppanuutta. (Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa. 2008, 6.)

Vuoden 2012 mediakasvattajaksi valittu Leena Paasio-Leimola nostaa esille tärkeän asian: lasten ja nuorten ajankäytön ja sisällön median parissa. EU kids online tutkimuksessa, jossa kartoitetaan lasten ja nuorten mediankäyttöä ja nettiturvallisuutta. Tutkimuksessa tarkastellaan kansallisia eroja ja etsitään suosituksia myös Suomelle. Siinä todetaan, että nuoret Suomessa käyttävät nettiä eurooppalaisia enemmän. Koulutöihin he kuitenkin käyttävät sitä huomattavasti vähemmän. Paasio-Leimola nostaa tärkeän asian esille, mediakasvatuksen lisäämisen opetussuunnitelmiin. Kasvattajien on käytävä lasten ja nuorten kanssa arvoleskusteluja ja autettava heitä ymmärtämään offline tilan tärkeys median parissa. Lisäksi kasvattajien tulee osoittaa muita vaihtoehtoja pelkälle median viihdekäytölle. Median

avulla opettajalla ja oppilaalla on loputtomasti mahdollisuuksia toteuttaa itseään. Kaikkein tärkeimpänä mediakasvatuksessa hän mainitsee lasten ja nuorten kannustamisen etsimään ja toteuttamaan itseään median avulla; auttaa olemaan rohkeita ja luovia. (Aikakausilehdet 2012.)

Mediakasvatus on osa varhaiskasvattajien ja kodin välistä yhteistyötä. Aiheesta voidaan järjestää vanhempainilta, jossa saadaan keskustellen aikuisten näkemyksiä lasten mediamaailmasta ja näin voidaan jakaa tietoa keskenään. Vanhempainilat ovat luontainen tapa viedä mediakasvatusta ja tietoutta siinä koteihin. Lisäksi vanhempainilloissa aikuiset pääsevät tutustumaan lasten tekemiin tutoksiin. (Mediakasvatus esi- ja alkuopetuksessa 2009, 49.)

2.4 Lapsi ja media

Leikki-ikässä lasten sukupuoli-identiteetti alkaa hahmottua. Media ruokkii tämän ikäisten lasten stereotyyppistä käsitystä sukupuolirooleista tarjoamalla pojille räiskintäfilmejä ja rallitarinoita sekä tytöille romanttisempia prinsessasatuja. Lapsi oppii käyttäytymissääntöjä ja normeja samaan, kaavamiseen tapaan. Maailman ja oman itsensä hallitsimiseen tuovat apua selkeät rajat ja sopimukset. Mediankäyttöön pätevät samat säännöt. Kielen, motoriikan ja leikin kehittyminen tuovat lapselle iloa ja vahvistavat hänen riippumattomuuden tunnetta. Vahvat sankaritarinat pönkittävät kehittyvää persoonallisuutta. Median tuomat tarinat tempaavat lapset mielikuvitusmaailmaan ja antavat ideoita heidän leikkeihinsä. Median aikaansaa-
mia tunteita lapsi kykenee selittämään kehittyvällä kyvyllä ymmärtää faktaa ja fiktiota. Kehittyvä syy-seuraus-suhteiden taju lisää lapsen oppimista ja auttaa häntä ymmärtämään kokonaisia juonellisia tarinoita. (Mustonen, A. 2006, 18.)

Lapsen mediatodellisuuden huomioiva ja lasta osallistava ja kuunteleva mediakasvatus luo puitteet hyvään mediakasvatukseen varhaiskasvatuksessa. Mediakasvatuksessa lapsi saa mediavälineiden kautta mahdollisuuden tuottaa omaa kulttuuriaan. Lapsilla on sanottavaa, kerrottavaa ja näytettävää kunhan heille vain annetaan mahdollisuus riittäviin välineellisiin taitoihin, arvostukseen ja oikea foo-

rumi asioidensa esille tuomiseen. Mediakasvatus tukee lapsia oman kulttuurin rakentamisessa, luomisessa ja esille tuomisessa. (Kauppinen, R. 2011, 24.)

Pienten lasten osallistaminen aloitetaan siitä että lasta autetaan tunnistamaan ja nimeämään omia tunteitaan, mielipiteitään ja kokemuksiaan sekä tekemään itselle ja yhteisölleen sopivia valintoja, esimerkiksi leikin, välineiden ja toimintatapojen suhteen. Osallisuudella korostetaan sitä että, lapsi huomaa ja kokee omilla tunteillaan, kokemuksillaan ja valinnoillaan olevan merkitystä yhteisössään ja sen toiminnan rakentumisessa. (Kauppinen, R.y.m. 2011,12.)

2.5 Mediataidot

Mediataidot ovat kykyä hankkia tietoa mediasta ja medialla. Mediataidoilla ollaan vuorovaikutuksessa median avulla ja toimitaan aktiivisesti omassa yhteisössä (Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa 2008, 9). Heinosen (2011) mukaan mediataitoja tuetaan auttamalla ihmisiä työskentelemään mediaympäristössä ja hyötymään tarjolla olevista medioista. Informaatiota lähestytään välineiden näkökulmasta joihin kuuluu mm. laitteiden käyttö, sisällysluettelot ja kirjaston luokitusjärjestelmä. Nämä helpottavat pääsyä tiedon äärelle. (Heinonen, A. 2011, 8.)

Mediataidot vaativat teknisiä taitoja sekä aktiivista ja kriittistä median käyttöä. Mediataidot ovat opittavissa ja opetettavissa olevia asioita. Ne eivät ole synnynäisiä. (Niinistö ym. 2006, 9.)

Medialukutaidolla pyritään hyötymään tarjolla olevista medioista sekä tuetaan ihmisiä toimimaan mediaympäristössä. Kirjastot tukevat medialukutaitoa kirjastonkäytön opetuksella. Pirjo Sallmeín (2009) on määritellyt kirjaston viisi mediakasvatuksen osaamisaluetta: informaatiolukutaito, medialukutaito, pelilukutaito, sosiaalisen median tuntemus ja tekijänoikeuksien tunteminen. (Heinonen, A. 2011, 7-8.)

Mediaympäristö koostuu kaikista ympärillämme olevista mediavälineistä sekä niiden tuottamista sisällöistä. Nämä tuovat sisällöt sekä haasteet mediakasvatukseen. (Mediakasvatus esi- ja alkuopetuksessa, 2009. s.18.)

Aktiivinen, keskusteleva ja lapsen itse tekemiseen perustuva kasvatustrategia on mediakasvatuksessa tehokkaampi kuin rajoittamiseen ja kieltämiseen perustuva kasvattaminen. Mediakasvatuksen tärkein suojatekijä on avoin ja lämmin lapsi-vanhempi-suhde. Kun lapsella on elämän perusrakenteet kunnossa, myös mediakasvatuksen tiedot ja taidot itävät otollisessa maaperässä. Mediakasvatuksella voidaan tukea mediataitoja sekä nykyaikaisten kansalaistaitojen kehittymistä ja ehkäistä median tuomia riskejä. On tärkeää saada myös vanhemmat osallisiksi lastensa mediakasvatukseen. (Salokoski, T & Mustonen, A. 2007, 9 – 10.)

Mediakasvatukseen voidaan liittää elementtejä taidekasvatuksesta. Näiden avulla halutaan vahvistaa lapsen minäkuvaa. Palaute lapsen tekemästä työstä tai toiminnasta tulee heti näkyväksi hänelle itselleen että muille. Mediakasvatuksessa kuten taidekasvatuksessa painotetaan lapsen kokemusten, elämysten ja omien näkökulmien tuottamista. Mediakasvatus voidaan liittää osaksi kuvataidetta, musiikkia, käsityötä ja liikuntaa. (Mediakasvatus esi- ja alkuopetuksessa. 2009, 35 -37.)

3 MEDIAKASVATUKSEN HISTORIA

1950 – ja 1960- luvuilla mediakasvatusta kutsuttiin audiovisuaaliseksi kansansivistystyöksi ja elokuvakasvatukseksi. 1970 – luvulla tätä kutsuttiin joukkotiedotuskasvatukseksi ja audiovisuaaliseksi kasvatukseksi. Viestintäkasvatustermiä käytettiin 1980. Ensimmäisen kerran opetussuunnitelman perusteisiin vuonna 1994 merkittiin mediakasvatus osaksi sisältöalueita. (Mediakasvatus esi- ja alkuopetuksessa 2009, 15 – 16.)

2000- luvulla mediakasvatuksen sisältöalue käsitetään sekä median että kasvatuksen huomioivana kasvatustehtävänä. Mediakasvatuksessa painopisteenä pidetään lasten omaehtoista tuottamista ja osallisuutta. (Mediakasvatus esi- ja alkuopetuksessa 2009, 17.)

Mediakasvatus eri vuosikymmeninä

1960 Kansansivistys	Audiovisuaalinen kasvat- tus, Joukkotiedotuskas- vatus	Elokuva, televisio Sanomalehti, joukkovies- tintä
1970 Kriittisyys	Joukkotiedotuskasvatus Viestintäkasvatus	Televisio, massamediat
1980 Estetiikka, etiikka	Viestintäkasvatus	video, audiovisuaalinen kulttuuri, elokuva, mu- siikkivideot
1990 Verkottuminen, vuorovaikutus	Viestintäkasvatus Mediakasvatus	Tietotekniikka, verkko- teknologia, digitaalinen teknologia
2000 Moniulotteinen mediakulttuuri	Mediakasvatus	Digitaalinen teknologia, multimodaalisuus

(Kupiainen, R., Sintonen, S & Suoranta, J. 2007. Suomalaisen mediakasvatuksen vuosikymmenet, 23.)

4 TUTKIMUSTEHTÄVÄT

4.1 Tarkoitus ja tavoite

Tutkimuksen tarkoituksena oli etsiä vastausta miten mediakasvatuksen avulla tuotetaan lapsille elämyksiä ja uuden oppimista. Tämän työn kautta halusimme myös vahvistaa omaa tietoisuuttamme mediakasvatuksesta. Tämän tietoisuuden halusimme jakaa myös lasten vanhemmille ja näin tukea päiväkodin ja kodin välistä yhteistä mediakasvatus tehtävää.

Tutkimuksemme tavoitteena oli osallistaa lapsi aktiivisena toimijana mediakasvatuksessa. Kuten Salokoski (2007) aiemmin totesi aktiivinen, keskusteleva ja lapsen itse tekemiseen perustuva kasvatustrategia on mediakasvatuksessa tehokkaampi kuin rajoittamiseen ja kieltämiseen perustuva kasvattaminen.

Toiminnan suunnittelussa huomioimme lapsilähtöisen työskentelytavan ja halusimme tuoda mediakasvatusta lasten elämään eri medioita käyttämällä.

Mediakasvatuksella voidaan tukea mediataitoja sekä nykyaikaisten kansalaistaitojen kehittymistä ja ehkäistä median tuomia riskejä. On tärkeää saada myös vanhemmat osallisiksi lastensa mediakasvatukseen. (Salokoski, T & Mustonen, A. 2007, 9 – 10.)

4.2 Aiemmat tutkimukset

Aiempiä tutkimuksia mediakasvatuksesta oli tehty opinnäytteinä sekä väitöskirjoina. Tutkimukset ajoittuivat selvästi 2010-luvun molemminpuolin jolloin mediakasvatus on alkanut kiinnostaa useampia kasvattajia lasten ja nuorten parissa.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulun opiskelija Kantonen, L (2009) opinnäytetyönä oli, Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa. Hän tutki miten mediakasvatusta

toteutetaan kahdessa Kouvolalaisessa päiväkodissa. Hän toteaa tutkimuksessaan, että lapset tuovat mediakulttuurinsa päiväkotiin tullessaan ja tämä haastaa nykyiset kasvattajat etsimään tietoa siitä, mitä taitoja ja tietoja kasvattajilta vaaditaan sekä ohjeistusta siitä miten mediakasvatusta voisi päiväkodissa toteuttaa. Mediakasvattajalta edellytetään oman työn pohtimista ja arviointia. Varhaiskasvatuksessa kasvattajan on oltava kiinnostunut siitä mediaympäristöstä jossa lapsi elää. Hänellä tulisi olla taitoja tunnistaa mistä asioista lapset ovat kiinnostuneita ja mitä tarpeita he tarvitsevat mediaan liittyen. Kasvattaja toimii esimerkkinä eri medioiden käyttäjänä ja hänen tehtävänä on luoda lapsille turvallinen mediaympäristö.

Kyselyn avulla hän keräsi tietoa siitä mitä ajatuksia mediakasvatus herätti kasvattajissa ja miten he toteuttivat mediakasvatusta lapsiryhmissä. Päiväkotien kasvattajat kokivat mediakasvatuksen merkityksellisyyden eri tavalla. Kasvattajien asenne ja mediakasvatuksen merkityksellisyyden ymmärtäminen näkyi selvästi mediakasvatuksen toteuttamisessa.

Pro Gradu työssään Ruhala, A. (2011) tutkii miten varhaiskasvatuksen ammattilaiset määrittävät mediakasvatuksen osana omaa työtään. Haastattelujen kautta monet ajattelivat median kuvaavan sekä mediavälineitä sekä sen toimivan viestinnän välineenä. Mediakasvatus kuvattiin olevan toiminnallista sekä ajateltiin sen kuuluvan osaksi varhaiskasvatuksen arkea, kasvattajat toivat myös esille suojelullisen puolen. Tästä näkökulmasta mediakasvatus on rajojen asettamista. Pro graduissa huomattiin, että kasvatustietoisuus vaikuttaa siihen miten mediakasvatusta viedään osaksi varhaiskasvatusta.

Lahden ammattikorkeakoulussa on mediakasvatusta käsitelty aiemmin kahdessa opinnäytetyössä.

Määttä & Stenhammar (2011) tarkastelivat aihetta kasvattajilta vaadittavien taitojen kautta ” Mediasta ei tule tehdä mörköä, mutta siitä pitää keskustella”: Tutkimus kasvattajan tarvitsemista mediakasvatustaidoista.

Ahlroth & Sarkanen (2012) olivat tehneet toiminnallisen opinnäytetyön, Median viidakossa: mediakasvatus osana päiväkodin arkea Lahtelaiseen päiväkotiin. Heidän tarkoituksena oli tuoda esille mediakasvatuksen merkitystä osana varhaiskas-

vatusta sekä tukea mediakasvatuksellista työskentelyä kokoamansa Median viidakkosa-kansion avulla.

Hankala Mari (2011) tarkasteli väitöskirjassaan nuorten ja koulumaailman sanomalehden käyttöä sekä mahdollisuutta lisätä sanomalehden käyttöä opetuksessa. Nykyinen mediaympäristö tuo tietoa monien eri medioiden kautta ja tätä kautta nuorten kiinnostus sanomalehtien lukemiseen on vähentynyt. Vuorovaikutuksellinen mediakulttuuri vie tilaa yksipuoliselta sanomalehdeltä. Väitöksestä nousi esille se, että nuorten sanomalehtien lukeminen vähenee huolestuttavasti. Hän peräänkuuluttaa koulujen panostusta monipuoliseen mediakasvatukseen jonka keskeisenä osana on opettaa medialukutaitoja joita aktiivinen kansalainen tarvitsee.

Opetusministeriö käynnisti vuonna 2006 Mediamuffinssi-hankkeen jonka tarkoituksena oli kehittää pienten lasten sekä heidän kasvattajiensa mediataitoja. Hanke toteutettiin vuosina 2006 – 2007 jonka aikana käytiin keskustelua mediakasvatuksen ajankohtaisuudesta ja sen tärkeydestä varhaiskasvatuksessa. Hankkeen aikana toteutettiin Mediakasvatusta varhaiskasvatuksessa-julkaisu jonka tavoitteena oli edistää kuntien ja eri yksiköiden toteuttamaa mediakasvatusta osaksi varhaiskasvatustyötä. Julkaisun avulla haluttiin kannustaa ja tukea kasvattajia mediakasvatuksen suunnittelussa, toteutuksessa sekä arvioinnissa.

Vuonna 2009 Lapset, media ja kirjastot- hankkeen tavoitteena oli ollut kehittää kirjastojen mediakasvatusta. Hankkeen takana oli Mediakasvatusseura ry joka on valtakunnallinen, kaksi kielinen yhdistys, joka edistää mediakasvatuksen tutkimusta ja käytänteitä Suomessa.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Laadullinen tutkimus

Luontoa tutkivissa tieteissä oletetaan, että luonnon ilmiöt noudattavat tiettyjä lakeja ja siitäkin huolimatta, että jokainen tapahtuma luonnossa on ainutlaatuinen. Tutkimuksella yritetään selvittää miten tämä tapahtuma liittyy luonnon kokonaisuuteen. Luonnontieteet pyrkivät täsmälliseen tutkimukseen ja täsmälliseen teorianmuodostukseen. Täsmällisestä tapahtumakulun tutkimisesta johtuu, että luonnontieteet käyttävät määrällisiä tutkimusmenetelmiä, tutkimuksellisia yksiköitä ja todentamistapoja. Näillä keinoin saadaan selville näiden idealisoitu, rationalisoitu ja looginen luonne. (Varto, J. 2005, 10 – 13.)

Ihmistä tutkivissa tieteissä tutkija ja tutkittava kuuluvat samaan ihmisten maailmaan. Ihmiset antavat itse merkityksen tämän maailman tapahtumille ja ilmiöille. Fysiikalla ja luonnon kiertokululla ei ole mitään tekemistä näiden merkitysten kanssa, joten tutkimuskohdetta ei voida koskaan pitää esineenä. Tämän vuoksi ihmistä tutkivissa tieteissä täsmällisyydellä ei ole mitään erityisijaa. Tämä tarkoittaa, että ihmistä tutkivissa tieteissä ei ole lupa tehdä mitään sellaisia toimia, jotka esineellistävät tai laimentavat tutkimuskohdetta siten, että tutkimuskohteeseen kuuluva merkitysten kokonaisuus tuhoutuu. Lisäksi koska tutkimustulokset liittyvät suoraan kokemustodellisuuteen niiden on oltava eettisesti hyväksyttäviä, jotta tutkimusta voidaan pitää kelvollisena. Ihmistä tutkiessa käytetään laadullisia menetelmiä, koska tutkittavat merkitykset ilmenevät laatuina, joita ihmisillä, ihmisten toimilla ja kulttuurin ilmiöillä on. (Varto, J. 2005, 13 – 14.)

Laadullisen tutkimuksen kohteena on yleensä ihminen ja ihmisen maailma. Se on merkitysten kokonaisuus, joka muodostuu tutkimuksen kohteista. Näitä kohteita ovat yksilö, yhteisö, sosiaalinen vuorovaikutus, arvotodellisuus ja ihmisten väliset suhteet. Nämä yksittäiset tutkimuksen kohteet saavat merkityksensä ihmisten kokemustodellisuudesta. (Varto, J. 2005, 28.)

Opinnäytetyössä valitsimme tutkintatavaksi laadullisen tutkimuksen ja sen tutkimusaineiston keruumenetelmäksi osallistuvan havainnoinnin. Pitkärannan (2010, 79) mukaan osallistuvassa havainnoinnissa tutkija tai tutkijat osallistuvat aktiivisesti havainnoitavien kohteiden toimiin (Pitkäranta, A. 2010, 79).

5.2 Osallistuva havainnointi

Tutkimusmenetelmänä käytimme opinnäytetyössämme osallistuvaa havainnointia. Tällä tavalla saimme tietoa lasten osallisuudesta päivän kulkuun. Tuomen & Sarajärven (2009) mukaan osallistuvassa havainnoinnissa tutkijan rooli on toimia aktiivisesti tutkimuksensa kohderyhmän kanssa. Sosiaaliset vuorovaikutustilanteet ovat tärkeä osa tiedon hankintaa. Valitsimme päiväkodin työntekijät havainnoimaan lapsia suunnittelemiemme lomakkeiden avulla. Koimme, että näin saimme tarkempaa tietoa lasten osallisuudesta. Kivipelto (2008) korostaa dokumentoinnin tärkeyttä osallistavassa arvioinnissa. Dokumentoiminen korostaa sitä, miten tärkeänä pidetään toimijoiden tuottamaa tietoa. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 82; Kivipelto 2008, 26.)

Myös tutkija tulee paikalle oppiakseen, ei vain opettamaan ja kehittämään. Tutkimuksessa korostetaan osallistujien oppimista. Tutkija mahdollistaa ensisijaisesti osallistujien oppimisen jonka toivotaan johtavan toimintaan ja sen ylläpitämiseen (Tuomi & Sarajärvi 2009, 83). Tiedon keruu ei yksinään ole osallistavaa arviointia. Osallistava arviointi on asianomaisten kanssa yhdessä pohtimista, mitä tulee muuttaa tai kehittää ja mikä koetaan jo toimivaksi. Lopuksi yhdessä koonnutaan pohtimaan toiminnan kehittämistä (Kivipelto 2008, 26).

Varhaiskasvatuksessa havainnoinnin lähtökohtana on kasvattajan halu oppia ymmärtämään lasta. Kasvattajan omat mielikuvat lapsista eivät saa vaikuttaa tai ohjata havainnointi tilannetta. Lapsille tulee antaa tilaisuus uusiin näkökulmiin ja ymmärrykseen. (Pihla & Viitala 2004.) Lapsilta saadun palautteen perusteella aihe oli kiinnostava ja innosti heitä. Jatkossa päiväkotitoiminta voi kehittää viemäämme aiheita eteenpäin. Havainnoinnin tuloksia kasvattaja voi hyödyntää työnsä arvioinnissa, suunnittelussa sekä toteutuksessa. (Koivunen, P-L. 2009, 24, 27.)

Kuuntelemalla lasta aidosti kasvattaja osoittaa että, lapsella on kiinnostavaa kerrottavaa ja hänelle annetaan mahdollisuus ilmaista se. Työskentelyssämme annoimme aikaa lapsille ilmaista ajatuksiaan ja keskustella niistä ryhmässä. Lisäksi kuvakollasityöskentelyssä kirjasimme lasten sanomiset kuvien alle. Roolimme oli osallistaa heitä keskustelemaan ja toimimaan aktiivisesti toiminnassa. Vehkalahti (2007) kirjoittaa Thomas Gordonin puhumasta ”aktiivisesta kuuntelusta”, jolla tarkoitetaan, ettei keskustelu ole aikuisjohdannaista vaan aikuinen kuuntelee hiljaa, kommentoi neutraalisti ja kannustavasti tai yhteenvetää lapsen kertomaa ja esittää ne kysymyksen muodossa, tarkistaakseen ymmärsikö viestin oikein. (Vehkalahti. R. 2007, 17.)

5.3 Kohderyhmä

Ryhmäperhepäiväkoti Onnenpotku sijaitsee Orimattilan Heinämaalla. Päiväkodin tiloina toimii omakotitalo jossa on lapsille runsaasti tilaa leikkiä. Päiväkodissa on yksi 3 – 6 vuotiaiden ryhmä jossa tällähetkellä on 18 lasta. Päiväkodissa annetaan myös esiopetusta. Päiväkoti sijaitsee maalla peltojen keskellä. Palvelut tuotetaan yksityisenä yrityksenä jolla on ostopalvelusopimus Orimattilan kaupungin kanssa. Henkilökuntaan kuuluu 1 lastentarhanopettaja, 2 lähihoitajaa ja keittiötyöntekijä lisäksi henkilöstöön kuuluu talonmies.

Päiväkoti ja sen lapset valikoituivat kohderyhmäksemme, koska he osoittivat kiinnostusta tehdä yhteistyötä opinnäytetyömme parissa.

6 LÄHIKERRAT

6.1 Kirjastoautoon tutustuminen

Lähikerrat on rakennettu aiemmin tutkitun teorian pohjalta.

Aamu alkoi lapsiin tutustumalla sekä keskustelemalla Metka-nallen lähettämistä viesteistä. Pyrimme dialogiseen lähestymistapaan ja lapset osallistuivat hyvin

keskusteluun. Lapset kertoivat minkälaisia viestintävälineitä he itse käyttävät ja minkälaisia kokemuksia heillä niistä oli. Eräs tyttö kertoi lähettäneensä kirjeen mummulle Metka-nallen kirjeen innoittamana (LIITE1). Kirjeen avulla toimme Metka-nallen lasten elämään ja johdatimme heidät sen kautta media aiheeseen. Lapset puhuivat Metka-nallesta kuin he tunsivat sen hyvinkin. Nallen lähettämät sähköpostikuvat (LIITE2) kiinnostivat lapsia ja herättivät monenlaisia ajatuksia. Eskaripoika kertoi ottaneensa kännykkäkameralla kuvia ja videoita sekä osasi tarkalleen kertoa miten se tapahtuu. Valokuvat toimivat lapsia innostavina välineinä ja niiden kautta he ilmaisivat ajatuksiaan ja tunteitaan.

Seuraavaksi kokoonnuimme yhteiseen satuhetkeen. Aloitimme tuokion keskustelemalla kirjoista ja siitä mistä niitä voi saada. Vain yksi poika kertoi käyneensä kirjastoautossa. Kirjasto oli kuitenkin useimmille tuttu. Lapsia jännitti tutustuminen kirjastoautoon ja yksi tyttö kertoi menettäneensä yönensä kun oli miettinyt seuraavan päivän retkeä. Jaoimme jokaiselle muistoksi kirjanmerkit jotka lapset saivat viedä kotiin.

Lapset keskittyivät kuuntelemaan satua ja eläytyivät hyvin sen tarinaan. Jokainen sai vuorollaan kertoa mikä sadusta jäi mieleen. Yllätyimme kuinka suuresta ryhmästä lähes jokainen lapsi kertoi eri asian tarinasta. Meitä ilahdutti kuinka aktiivisesti lapset osallistuivat keskusteluun ja toimintaan. Seuraavaksi lapset saivat piirtää itse valitsemansa kohdan sadusta. Kaksi lapsista tuli päivän toimintaan myöhässä mukaan ja näin eivät olleet kuulleet satua josta muut piirsivät. He saivat piirtää oman mielensä mukaan. Jokaisella lapsella oli selkeä ajatus mistä piirtävät.

Jaoimme lapset kahteen ryhmään, isoihin ja pienempiin. Pienet kerääntyivät piiriin kertomaan vuorotellen omasta piirroksestaan ja isommat menivät oppimaan kameran käyttöä jolla he kuvasivat retken kirjastoautolle. Kaikki osallistuivat piirroksensa esittelyyn ja joillakin juttua olisi riittänyt pitenpääkin. Olimme vieneet mukamme kertakäyttökameran joka herätti lapsissa ihmetystä. Lasten mielestä se oli outoa että kameraa voi vain kerran käyttää ja sen jälkeen se heitetään roskiin. Perustelimme että kamera on kierrätysmateriaalia ja että sen käyttö on lapsille helppoa ja turvallista. Jokainen sai vuorotellen harjoitella kameran käyttöä ja miettiä minkälaisia kuvia he matkaltaan halusivat.

Mediakasvatuksessa kuten taidekasvatuksessa painotetaan lapsen kokemusten, elämysten ja omien näkökulmien tuottamista. Mediakasvatus voidaan liittää osaksi kuvataidetta, musiikkia, käsityötä ja liikuntaa. (Mediakasvatus esi- ja alkuopetuksessa. 2009, 35 - 37.)

Kirjastoautolle menimme samoissa ryhmissä. Isot tutustuivat kirjastoautoon ensin. Auto tuli läheiselle pysäkillä koska päiväkodin etupiha ei ole sille tarpeeksi suuri. Niinistön (2006) mukaan lapsi suhtautuu maailmaan uteliaana. Hän tutkii ja keilee ja saa näin eri aistien välityksellä paljon tietoa ympäristöstään. Hyvä lähtökohta mediakasvatukselle on lapsen luontainen tapa toimia ja tutkiva oppiminen. Valitsimme kirjastoauton, koska se tarjoaa lapsille mahdollisuuden tutustua ympäröivään maailmaan. Valintaamme vaikutti myös se, etteivät päiväkodin lapset olleet aiemmin tutustuneet kirjastoautoon.

Isommat lapset esittivät kysymyksiä, kirjastoauton kuljettajalle joita olivat mietinneet etukäteen. Esimerkiksi, mihin sieltä lainattu kirja palautetaan ja montako kirjastoautoa Orimattilassa on. Kuljettaja esitteli heille autoa ja sen sisältöä. Pienemmät tutustuivat enemmän kirjoihin ja katsoivat miten kirjojen lainaaminen tapahtui. Jokainen isommista sai valita kirjan päiväkodille mukaan ja pienten kanssa valitsimme muutamia kirjoja. Lapset kuvasivat koko matkan tapahtumat vuorotellen kameralla. Matka kirjastoautolle oli antoisa ja onnistunut kokemus. Lapset olivat erittäin innostuneita ja nauttivat uusista elämyksistä. Saimme lapsilta monta kertaa aamupäivän aikana positiivista palautetta päivän onnistumisesta.

6.2 Medikasvatusta taiteen keinoin

Toisen lähikerran aloitimme pakettileikillä, jossa leikin lopuksi lapset löysivät kirjan ja saivat sen muistoksi meiltä ja Metka-nallelta. Kirjan kautta pääsimme puhumaan matkastamme kirjastoautolle ja tutustumaan lasten ottamiin valokuviin. Jaoimme lapset pienryhmiin joissa he pääsivät työstämään valokuvakollaaseja. He saivat sommitella kuvat kartongille ja kertoa niihin kuvatekstin. Aikuinen kirjoitti lasten sanomiset sallaisenaan. Lopuksi jokainen ryhmä sai esitellä oman tuotok-

sensa muulle ryhmälle. Lapset nauttivat siitä, että saivat esittää omat kuvakollaasinsa muille. Jotkut lapset osasivat jo lukea ja he saivat itse lukea kuvien tekstit ja esitellä tekemänsä työn. Toisissa ryhmissä aikuinen auttoi lapsia.

Niinstö (2006) kuvaa kasvattajan tehtäviksi mm. rohkaista ja innostaa lapsia ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan hänelle ominaisin toimintatavoin. Tällaisia tapoja on mm. leikki, liikkuminen, tutkiminen sekä taiteen eriosa-alueet. Valitsimme työskentelyvälineeksi lapsille valokuvauksen jonka avulla he saivat kertoa oman tarinansa.

Loppupiirissä jokainen halukas sai kertoa mitä meidän käynneistämme oli jäänyt mieleen. Päällimmäisenä lapset kertoivat kirjastoautosta ja valokuvauksesta sekä heidän tekemistään valokuvakollaaseista. Lisäksi monet miettivät missä Metkanelle mahtaa olla. Kerroimme Metkanelle viettävän hiihtolomaa Lapissa. Pyyksimme lapsilta palautetta käyneistämme ”peukut ”ylös nostamalla jos olivat tykänneet käynneistämme. Toista vaihtoehtoa emme ehtineet edes mainita kun lapsiryhmä jo innostui antamaan positiivista palautetta. Kaikilla nousivat ”peukut” ylös kattoon asti ja kasvoilta loisti leveä hymy.

6.3 Vanhempainilta

Toimitimme päiväkotiin vanhemmille jaettavaksi tiedotteen mediakasvatusvanhempainillasta. Pidimme vanhempainillan viidelletoista vanhemmalle. Olimme valinneet cafe case-tyylisen lähestymistavan jonka avulla osallistimme vanhemmat aiheeseen. Annoimme vanhemmille kolme eri kysymystä pohdittaviksi jonka avulla avasimme keskustelun. Käsittelimme aiheina mitä heidän mielestä mediakasvatus on, mitä haaasteita se tuo perheille sekä mediakasvatuksen hyvistä käytänteistä.

Roolimme oli olla keskustelun avaajana ja pyrimme dialogiseen lähestymistapaan. Vanhemmat olivat aktiivisia keskustelijoita ja aihe herätti monenlaisia mielipiteitä. Parhaimmillaan vanhemmat saivat vertaistukea toisiltaan pulmiin joita

mediamaailma tuo perheeseen. Näitä olivat mm. ikärajat, sopimukset ja niiden noudattaminen.

Vaikka keskityimme työssämme tuomaan esille median käytön positiivisia puolia, halusimme vanhempainillassa kertoa myös asioita millä ehkäistä mediamaailman tuomia haittavaikutuksia. Esittelimme ja jaoimme vanhemmille tietokoneenkäytösopimuksen jonka avulla he voivat kotona rajata sen käyttöä.

Orange & O'Flynn ovat englantilaisia mediatutkijoita ja he ovat havainnoineet asioita jotka tuovat esille huolen lapsen median käytöstä. Tällaisia ovat mm. aggressiivinen käyttäytyminen, lapsen mielenkiinto kohdistuu vain pelaamiseen ja television katseluun, sekä varhaiseen seksuaaliseen heräämiseen. Lisäksi lapsi voi reagoida yliaktiivisella käytöksellä ja keskittymisongelmina pitkäaikaiseen altistumiseen median parissa. (Lehtipuu. 2006, 65 -67.)

Lapsi voi viettää pitkiäkin aikoja mm. digitaalisten pelien parissa eikä se automaattisesti tarkoita sitä, että hänellä olisi peliongelmia. Liiallinen median käyttö on ongelmallista silloin, kun sen vaikutukset näkyvät haitatallisina muilla elämänalueilla. (Lapset ja media, kasvattajan opas)

Kerroimme vanhemmille kuinka olimme toteuttaneet mediakasvatusta heidän lapsilleen. Vanhemmat saivat tutustua lastensa tekemiin valokuvakollaaseihin. Halusimme tuoda esille median tuomia mahdollisuuksia lasten kanssa toimimiseen. Korostimme, että jokainen perhe määrittelee heille sopivat toimintatavat. Tarkoituksenamme oli herätellä keskustelua ja tietoisuutta aiheesta. Lopetimme vanhempainillan lukemaamme iltasatuun. Olimme keränneet vanhemmille tietopakettin mediakasvatuksesta, jonka jaoimme heille. Tilaisuuden päätyttyä vanhemmat jäivät keskustelemaan henkilökunnan ja meidän kanssamme aiheen ajankohtaisuudesta.

6.4 Yhteenveto lähikerroistamme

Lasten kanssa työskentely, kasvatus ja opetus ovat dialogia, joka tapahtuu puheen tasolla. Kasvattajan tehtävänä on ohjata, neuvoa ja opettaa. Draaman avulla

saamme tilaisuuden kokonaisvaltaiseen kohtaamiseen. (Ruokonen, I. Rusanen, S & Välimäki. A-L 2009, 31.)

Draaman avulla herättelimme lasten mielenkiinnon mediakasvatukseen. Metkannallen lähettämät viestit eri välineiden kautta johdattivat lapset aiheeseen.

Osallisuus on vastavuoroisuutta. Se sisältää aitoa kohtaamista, kiinnostusta toisen ajatuksista ja hänelle tärkeäksi kokemista asioista. Lisäksi osallisuus on yhdessä tekemistä ja kokemista. (Kauppinen.R, ym. 2005, 11.)

Osallistimme lapset aiheeseen keskustelemalla eri mediavälineistä, tekemästämme kirjastoautoretkestä sekä heidän kokemuksistaan ja ajatuksistaan mitä aihe herätti.

Varhaiskasvatuksella on tärkeä tehtävä antaa lapselle mahdollisuus tutustua kirjallisuuteen ja tätä kautta muodostaa myönteinen suhde kirjoihin. Lasten kirjallisuudessa olisi hyvä huomioida sen liittäminen lapsen itseilmaisuun. Tällöin se tukee myös lapsen luovaa suhdetta kieleen. (Ruokonen.I, 2009, 42.)

Sadun kautta halusimme jakaa ryhmän kesken yhteisen kokemuksen sekä mahdollisuuden eläytyä sadun maailmaan. Halusimme luoda tilanteesta rauhallisen hetken, että jokainen voi yksilönä nauttia tarinasta. Lisäksi lapset saivat kuvataiteen kautta ilmaista sadun herättämiä tunteita ja jakaa ne muiden kanssa kertomalla omasta tutoksestaan.

Hakamo (2011,22) on eritellyt puhumisen seuraaviin osa-alueisiin:

- motorinen tapahtuma
- ääni-ilmiö, jossa puhuja ja kuuntelija kuulevat puheen.
- ajatteluun liittyvää
- vuorovaikutuksen väline
- sosiaalisen vaikuttamisen väline
- tunteiden ilmaisun väline

(Hakamo. M-L, 2011,22)

Valitsimme lapsille mediakasvatuksen välineeksi kirjastoauton, koska kirjasto tarjoaa monipuolista mediakasvatusta. Lapset tutustuivat ensimmäistä kertaa kirjastoautoon ja sen tarjoamiin palveluihin. Kirjaston peruspalveluihin kuuluu luku- ja tiedonhallintataitojen kehittäminen ja niiden ylläpitäminen. (Heinonen, A. 2011, 7.)

Lapset näkivät teettämämme valokuvat heidän ottamistaan kuvista ja saivat tehdä niistä ryhmissä valokuvakollaasit. Ryhmät sommittelivat kuvat yhdessä kartongille ja esittelivät itse tuotoksensa muulle ryhmälle.

Oppiminen tapahtuu vuorovaikutussuhteessa yhdessä ympäristön, ryhmän ja yksilön kokemusmaailman kanssa, johon liittyvät kiinteästi kielelliset, kulttuuris-historialliset- sekä tunnekokemukset. (Kauppinen, R ym. 2005, 10.)

7 TUTKIMUSTULOKSET

7.1 Sisällön analyysi

Tässä analyysissä on käytetty induktiivista päättelyä. Induktiivisessa (aineistolähtöinen) päättelyssä lähdetään asiantuntijan kokemuksensa perusteella havaitun ilmiön tutkimisesta ja näistä tutkimustuloksista johdetaan sitten uusia teorioita jotka täydentävät jo olemassa olevia teorioita. (Pitkäranta, A. 2010,126.)

Teemoitteluvaiheessa aineistosta nostetaan esille teemoja jotka valaisevat tutkimusongelmaa. Eli erotetaan olennaiset aiheet, teemat, tekstistä ja tuetaan näitä tekstistä irroitettuina sitaatein. (Taanila, J. 2007, 14.)

Opinnäytetyöaineistomme muodostuu havainnointilomakkeista, joissa päiväkodin henkilökunta havainnoi sitä, miten lapset suhtautuivat mediakasvatukseen. Havainnoinnit oli jaettu kolmeen eri osa-alueeseen jotka olivat: lapsen osallistuminen keskusteluun, tunteiden ilmaisu ja ryhmän innostuminen aiheeseen. Havainnointi-

lomakkeeseen tehdyt vastaukset olivat sen verran lyhyitä, että niistä koodaamalla saatiin vain irrallisia lauseita ilmaisevia sanoja. Näin ollen analyysiyksiköksi tuli yksittäinen sana.

7.2 Aineiston pelkistäminen

Lapset osallistuivat kiitettävästi ja runsaasti keskusteluun

Lapset olivat innostuneita innostusta, heitä jännitti, olivat iloisia ja nauroivat

Lapset odottivat malttamattomina

Ryhmä piti kirjastoautoa jännänä ja kiinnostavana

Ryhmä osallistui aktiivisesti toimintaan

Havainnointikaavakkeen avulla kasvattajat tekivät huomioita lapsista. Olimme jakaneet kysymykset kolmeen kategoriaan, osallisuus, tunne ja innostuminen. Luokiessamme havaintoja nousi eniten esille myönteiset kokemukset mediakasvatusta kohtaan. Havainnoinneista nousi myös esille lasten aktiivisuus ja kiinnostuneisuus asiaan kohtaan. He osallistuivat kiitettävästi toimintaan ja keskusteluihin. Lisäksi on huomioitu koko ryhmän innostuminen aiheeseen. Lapset odottivat malttamattomasti kirjastoautolle pääsyä. Tulosten myötä saimme varmuuden siitä että kokonaisuus oli lapsia kiinnostava. Lapset kokivat eri toimintamenetelmät jännittäviksi. Keskeisimpänä asiana on havainnoitu lasten positiivinen asenne joka näkyi ilona ja nauruna.

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alakategoria
<p>”Lapset osallistuivat kiitettävästi ja runsaasti keskusteluun”</p> <p>”Koko porukka osallistui aktiivisesti tekemiseen”</p> <p>”Niin isot kuin pienetkin lapset odottivat malttamattomana kirjastoauton pääsyä”</p>	<p>Kiitettävä</p> <p>Aktiivinen</p> <p>Malttamaton</p>	Osallistuminen
<p>”Kirjastoauto oli tosi kiinnostava juttu”</p> <p>”Lapset kokivat tilanteen kutkuttavan jännittäväksi”</p>	<p>Kiinnostava</p> <p>Jännittävä</p>	Innostuminen
<p>”Lapsien innostus näkyi heidän kasvoistaan”</p> <p>”Jännitystä oli ilmassa”</p> <p>”Lapset nauroivat”</p> <p>”Lapset olivat iloisia”</p>	<p>Innostus</p> <p>Jännitys</p> <p>Nauru</p> <p>Ilo</p>	Tunne

8 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Halusimme havainnointilomakkeella kerätä tietoa lasten näkemyksistä ja kokemuksista asiaa kohtaan. Saimme tutkimuskysymyksiin vastauksen lapsien kokemista elämyksistä ja oppimisista. Olemme tyytyväisiä että saimme tarjota lapsille tämän työemme avulla onnistumisen tunteita ja uusia kokemuksia. Aihealueet havainnointilomakkeissa olivat mielestämme hyvät mutta jälkikäteen mietimme, että olisimme voineet strukturoida kysymykset tarkemmin. Henkilökunta olisi tarvinnut yksilöllisempää tiedotusta kaavakkeen käyttöön. Oლისimme voineet ohjeistaa heitä tarkemmin sen täyttämässä. Nyt havainnoinnit jäivät suppeammiksi. Havainnointikaavakkeet olisi voitu lähettää päiväkotiiin jo aikaisemmin jolloin heille olisi jäänyt aikaa tutustua niihin etukäteen.

Saimme positiivista palautetta suoraan lapsilta, vanhemmilta ja henkilökunnalta josta ei ole kirjattua tietoa, mutta mikä lisää meidän varmuutta tavoitteiden saavuttamisesta. Lapset kertoivat, että kirjastoautomatka oli heistä kiva sekä kirjojen lukeminen siellä oli erilaista. Metka-nalle herätti lapsissa mielenkiintoa, he miettivät missä se oli ja mitä se nyt mahtaa tehdä. Henkilökunnalta palaute oli positiivista ja kannustavaa. Mediakasvatuksen vieminen päiväkodin arkeen valitsemiemme välineiden avulla oli onnistunut kokonaisuus. Koimme, että tavoitteemme täyttyivät.

Vanhempainillasta saatu palaute oli myönteistä. Vanhemmat toivat esille, että aihe oli ajatuksia herättävä, ajankohtainen ja tärkeä. He kokivat mediakasvatuksen aiheena mielenkiintoiseksi.

Vaikka meidän työskentelymme päiväkodissa päättyi, niin viemämme projekti jäi elämään päiväkodin arkeen koska lasten osallistuminen ja innostuminen aiheesta oli niin kokonaisvaltaista.

POHDINTA

Tarkoituksenamme opinnäytetyölle oli mediakasvatuksen kautta tuoda lapsille elämyksiä ja oppimista. Mielestämme tuotimme projektimme kautta lapsille uusia elämyksiä ja oppimisen iloa lapsilähtöisesti. Metka-nalle avustuksella lapset tutustuivat eri medioihin sen lähettämien viestien kautta. Nallen avulla halusimme herätellä lapset aiheeseen ennen kuin vierailimme päiväkodilla. Olimme tyytyväisiä valitsemaamme tapaamme lähestyä lapsia, koska näin he olivat päässeet jo sisälle aiheeseen ja heillä valtavasti kerrottavaa meille. Eräs pieni tyttö kertoi lähettäneensä mummolle kirjeen Metka-nallen innostamana.

Metka-nallen lähettämät viestit olivat lapsille tärkeitä. Päiväkodin henkilökunta kertoi lasten halunneen kuulla kirjeen luettavan useasti sekä katsella sähköpostiin tulleita kuvia. Kuvien kautta lapsille konkretisoitui mikä on kirjastoauto. Lapset kertoivat käyneensä tavallisessa kirjastossa mutta kirjastoauto oli uusi asia. Kirjastoautolla käynti herätti lapsissa uteliaisuutta ja kiinnostuneisuutta. Henkilökunta kertoi pojasta joka oli käynnin kautta motivoitunut kirjoista, koska oli itse päässyt valitsemaan luettavan kirjan. Aiemmin poika ei ollut kiinnostunut kirjoista, mutta nyt hän luki päivittäin kirjaa. Myös vanhemmat olivat huomioineet tämän.

Koimme onnistuneemme aiheen valinnassa sekä tavoissa joilla käsittelimme sitä. Lasten osallisuus korostui valokuvatyöskentelyssä sekä kollaasin kokoamisessa. Valmiita kuvia oli hauska katsella yhdessä ja keskustella niiden herättämistä tunteista. Mukavaa oli myös huomata kuinka eri kuvat herättivät erilaisia keskusteluita ja muistoja lapsissa. Kuvien kautta lapset rohkaistuivat kertomaan kokemuksistaan muille ja esittelemään tuotoksensa. Meille yhdessä heräsi opinnäytetyön kautta kiinnostus monipuoliseen kuvien käyttöön työssämme lasten parissa. Koemme että valokuvaus on monipuolinen tapa osallistaa lapsia ilmaisemaan ajatuksiaan ja kokemuksiaan.

Loimme lapsille mielestämme turvallista mediaympäristöä jossa heidän oli mukava sekä kiinnostava toimia. Lisäksi innostimme päiväkodin henkilökuntaa aiheeseen ja jatkossa toivommekin että mediakasvatus on osana varhaiskasvatusta. Keskustelessamme aiheesta, heidän puheistaan päättelimmekin, että näin tulee luultavasti tapahtumaan. Kasvattajien asenne mediakasvatusta kohtaan oli myönteinen. Kirjastoauto käynti kokonaisuudessaan oli niin innostava kokemus lapsille, jonka kautta tulevaisuudessa henkilökunnan on helppo keksiä mm. kirjasto aiheisia leikkejä. Jatkossakin päiväkodin ja kirjastoauton yhteistyö jatkuu.

Halusimme myös hyödyntää saamaamme lasten mediakasvatukseen liityvää tietoa ja vahvistaa kotien mediavanhemmua. Olimme tyytyväisiä tapaamme jolla pidimme vanhempainillan. Cafe case toimi hyvin ja keskustelu oli monipuolista ja parhaimmillaan vanhemmat toimivat toistensa vertaistukena. Kuten olimme ajatelleetkin, rajat median käytössä nousivat keskeisimmäksi aiheeksi. Koska korostimme vanhempien omaa taitoa ja tietoa omasta lapsestaan emmekä halunneet tuoda liikaa sääntöjä ja määräyksiä asiasta, saimme heiltä myönteistä palautetta siitä. Saimme palutetta siitä, että mediakasvatus on ajankohtainen aihe ja on hyvä puhua siitä jo päiväkotikäisten lasten vanhemmille. Asiaa auttoi myös kovasti se, että toimme median käytön positiivisia puolia esille, emmekä keskittyneet liikaa negatiivisiin ilmiöihin.

Työmme tuloksena saimme itsellemme lisää tietoa varhaiskasvattajan toteuttamasta mediakasvatuksesta. Saimme positiivisia kokemuksia ja uskomme tulevaisuudessa syventävämme tietoisuuttamme aiheesta. Mediamaailma on läsnä kaikkialla ja sen tietoisuus on lisääntynyt ja saanut vahvistusta.

Haasteena koimme havainnointikaavakkeiden analysoinnin. Toivottavasti olemme osanneet tulkita ne oikein ja tuoda esille oikeat johtopäätökset. Olisimme voineet ohjeistaa havainnointien kirjaamisessa yksilöllisemmin. Saamamme palaute havainnoinneista jäi hieman suppeaksi. Vaikeuksia tuotti aiheen rajaaminen ja tiivistäminen.

Koimme vahvuudeksemme toiminnallisen osuuden. Omaksuimme oikeat välineet lasten kanssa toimimiseen. Työskentelytapamme rohkaisi ja innosti lapsia.

Koimme työmme kautta onnistumisen kokemuksia. Opinnäytetyömme aikana ammatillisuutemme kasvoi selvästi työmme kautta tulleen tiedon kautta. Vanhempainillan järjestäminen sekä sen suunnittelu ja toteutus oli molemmille ainutlaatuinen kokemus. Tulevaisuudessa voimme hyödyntää kokemuksiamme varhaiskasvatuksen ammattilaisina. Vanhempainillan tietopaketin kokoaminen oli melko helppoa koska edellisellä viikolla vietettiin valtakunnallista sanomalehti- ja mediataitoviikkoa. Materiaalia oli helposti saatavilla ja olimme tyytyväisiä vanhemmille hankkimastamme paketista. Yhteistyömme oli toisia tukevaa ja eteni päämäärätietoisesti. Meidän oli helppo työskennellä yhdessä ja molempien vahvuudet pääsivät esille. Toistemme erilaiset lähtökohdat varhaiskasvatuksesta täydensivät kokonaisuutta.

Tarkastellessamme projektimme vaikutuksia päiväkodin arkeen, voimme todeta, että saimme heräteltyksi henkilökuntaa pohtimaan mediakasvatuksen merkitystä varhaiskasvatuksessa sekä lasten osallisuudelle uusia toimintamuotoja.

Kehittämisehdotuksia nousi omasta opinnäytetyöstämme muutamia:

- Opinnäytetyönä voisi järjestää varhaiskasvatuksen henkilökunnalle teoriaan pohjautuvan tietoiskun mediakasvatuksesta.
- Ideoida ja suunnitella mediakasvatus aiheisen vanhempainilta - mallin.
- Järjestää lapsille toiminnallinen mediakasvatukseen perustuva videotyöpaja jonka tuotoksena lapset tekisivät oman elokuvansa.

Työssämme noudatimme eettisiä periaatteita ja huomioimme ne opinnäytetyökentelyssämme.

LÄHTEET

Hakamo, M-L. 2011. Puhekuplia – Lapsen puheen ja kielellisen tietoisuuden kehittäminen. Saarijärvi. Saarijärven Offset.

Hankala, M. 2011. Sanomalehdellä aktiiviseksi kansalaiseksi? Näkökulmia nuorten sanomalehtien lukijuuteen ja koulun sanomalehtiopetukseen. Jyväskylän yliopisto, humanistinen tiedekunta. Väitöskirja.

Heinonen, A. 2011. Kirjastokasvatusta ja mediakasvatusta. Orivesi. Oriveden Kirjapaino.

Hujala, E & Turja, L (toim). 2011. Varhaiskasvatuksen käsikirja. Juva. PS-kustannus.

Hämäläinen, J. 2001. Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopio: koululutus- ja kehittämiskeskus.

Jaakkola, H. 2012. Mikä ihmeen mediakasvatus ? Kasvu 2/2012, 31.

Kauppinen, R. Sommers-Piiroinen, J. Vainio, J. Mäkelä, P. Vilmilä, F. Kataja, E. 2011. Lapsen ääni – tarina minulta. Paintmedia.

Karila, K. Alasuutari, M. Hännikäinen, M. Nummenmaa, A R. Rasku – Puttonen, H. 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Tampere. Gummerus Kirjapaino Oy.

Kivipelto, M. 2008. Osallistava ja valtaisa arviointi. Stakes. Helsinki. Valopaino Oy.

Koivunen, P-L. 2009. Hyvä päivähoito. Jyväskylä. PS- kustannus.

Kuparinen, R & Sintonen, S. 2009. Medialukutaidot, osallisuus, mediakasvatus. Helsinki: Gludeamus.

Kupiainen, R. Sintonen, S & Suoranta, J. 2007. Suomalaisen mediakasvatuksen vuosikymmenet. Teoksessa: Kynäslahti, H., Kupiainen, R. & Lehtonen, M. (toim.) Näkökulmia mediakasvatukseen. Mediakasvatusseuran julkaisu 1/2007. Mediakasvatusseura ry.)

Lapset ja media – Kasvattajan opas. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Mediakasvatusseura

Lehtipuu, U. 2006. Ruuturitari ja digidonna. Lapsi matkalla mediaan. Helsinki. WSOY

Martsola, R. Mäkelä-Rönnholm, M. 2006. Lapsilta kielletty - kuinka suojella lasta mediatraumalta. Helsinki. Kirjapaja Oy.

Mediakasvatus esi - ja alkuopetuksessa. 2009. Helsinki. Kerhokeskus – koulutyöntuki ry.

Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa. 2008. Iisalmi: Stakes ja opetusministeriön Mediamuffinssi-hanke.

Meriranta, M. 2010. Mediakasvatuksen käsikirja. (Toim.)

Niinistö, H. Rauhala, A. Henrikkson, A. Pentikäinen, L. 2006. Mediametkaa. Mediakasvatuskeskus Metka Ry. Helsinki.

Opettajalehti 26.10.2012.

Ruokonen, I, Rusanen, S, Välimäki, A (toim). 2009. Helsinki. Yliopistopainos Oy.

Paasio – Leimola, L. Puhe. [Viitattu 20.1.2013]. Saatavilla:

http://www.aikakauslehdet.fi/content/Liitetiedostot/pdf/vuoden_2012_mediakasvattaja_puhe.pdf

Pitkäranta, A. 2010. Laadullisen tutkimuksen tekijälle. Satakunnan AMK.

Ruhala, A. 2010. Varhaiskasvatuksen ammattilaisten käsityksiä mediakasvatuksesta varhaiskasvatuksessa. Kasvatustieteen Pro-gradu tutkielma, Tampereen yliopisto, Varhaiskasvatuksen yksikkö.

Sintonen, S. 2002. Median sylissä, kirjoituksia lasten mediakasvatuksesta. Tammer – Passno Oy, Tampere 2002.

Salokoski, T & Mustonen, A. 2007. Median vaikutukset lapsiin ja nuoriin – katsaus tutkimuksiin sekä kansainvälisiin mediakasvatuksen ja – sääntelyn käytäntöihin. Mediakasvatusseuran julkaisuja 2/2007.

Tuomi & Sarajärvi. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki. Tammi.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. Stakes. Oppaita 56. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy

Varto, J. 2005. Laadullisen tutkimuksen mytologia. Juha Varto.

Vehkalahti, R. 2007. Kehu lapsi päivässä. Helsinki. Karisto oy.

Vuoden 2012 mediakasvattaja Leena Paasio-Leimolan puhe.

www.aikauslehdet.fi/etusivu/mediakasvatus/mediakasvattajapalkinto/

(viitattu 23.1.2013)

LIITTEET

LIITE 1 Metka-nallen kirje

LIITE 2 Metka-nallen sähköposti

LIITE 1

HEI, ONNENPOTKUN LAPSET!

MINÄ OLEN METKA-NALLE JA OLEN 7-VUOTTA VANHA. OLEN JUURI OPPINUT LUKEMAAN. KÄYN USEIN KIRJASTOSSA KOSKA SIELTÄ LÖYTYY PALJON KIVOJA KIRJOJA LUETTAVAKSI.

KÄVIN YHDESSÄ ÄITIN JA ISÄN KANSSA KIRJASTOSSA JO ENNEN KUIN OPIN LUKEMAAN. MINÄ SAIN SILLOIN VALITA MUUTAMIA KIRJOJA JOITA ÄITI TAI ISÄ SITTEN LUKIVAT MINULLE KOTONA. SUOSIKKI KIRJOJANI OLIVAT TARINAT PIKKU JÄÄKARHUSTA SEKÄ KULTAKUTRIJA KOLME KARHUA.

YHTENÄ PÄIVÄNÄ TAPAHTUI JÄNNÄJUTTU!

OLIN MUMMOLASSA JA MUMMO VEI MINUT KYLÄLLÄ VIERAILEVAAN KIRJASTO-AUTOON. SE OLI KUIN LINJA-AUTO MUTTA SE OLI SISÄLTÄ TÄYNNÄ KIRJOJA. TASSU PYSTYYN KUKA ON KÄYNYT KIRJASTO-AUTOSSA?

HYVÄ, SILLÄ KIRJASTON TÄTI KERTOI, ETTÄ TEILLEKIN ON TULOSSA KIRJASTO-AUTO, JEE!!

TEKIN PÄÄSETTE TUTUSTUMAAN SIIHEN YSTÄVIENI SANNAN JA JAANAN KANSSA.

MUKAVIA LUKUHETKIÄ TOIVOTTAAN: METKA-NALLE

HEI LAPSET!

OLETTEKIN VARMASTI SAANEET MINULTA JO POSTIA . .

TÄSSÄ TULEE TEILLE SÄHKÖPOSTITSE KUVIA MINUN KIRJASTO KÄYNNISTÄNI.

OSAATTEKOHAN ARVATA MIKÄ KUVA ON MIKÄKIN? KOKEILLAAN :)

1. MUMMO SOITTI MINULLE KUN OLIN KIRJASTOSSA, SANOIN MUMMOLLE: SHHHH, en voi puhua nyt, olen kirjastossa ja täällä pitäisi olla hiljaa. Oma vikani unohdin sulkea kännykkäni . . . :)

2. ETSIN PARHAILLAAN PIKKUJÄÄKARHU-KIRJOJA HYLLESTÄ.

3. LUEN MATKALEHTÄÄ, HMMMM . . MINNEHÄN SITÄ VOISI HIIHTOLOMALLA LÄHTEÄ ?!

4. ETSIN TIETOA TIETOKONEELTA, MINKÄHÄN TAKIA TÄMÄN NIMI ON HIIRI?

TERVEISIÄ KAIKILLE LAPSILLE JA AIKUISILLE, JÄNNITTÄVIÄ HETKIÄ KIRJASTOAUROSSA TOIVOTTAA:

METKA-NALLE ❤️❤️❤️

